

Гендерно-зумовлене насильство (ГЗН)

Що таке ГЗН?

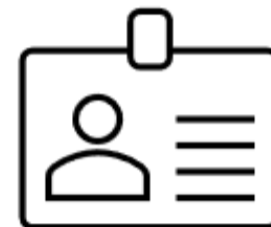
- ГЗН — це будь-який вид насильства, вчинений через гендер особи (соціальні ролі, обмеження чи очікування, пов'язані з тим, що вони чоловіки чи жінки) або які мають більший вплив на людину через її гендер. ГЗН вражає більше жінок і дівчат.
- ГЗН може включати фізичну, сексуальну, психологічну та економічну шкоду.
- ГЗН трапляється скрізь, у тому числі в центрах транзиту/прийому та колективних центрах. Ви повинні бути уважними до такого типу насильства і бути свідомими, що воно може торкнутися жінок і дівчат.

Яка Ваша роль?

Якщо хтось підходить до Вас і розповідає про насильство, яке вона/він або інша людина зазнала, і ви НЕ є підготовленим спеціалістом з ГЗН, ваша роль полягає в тому, щоб:

- Слідувати протоколу **Дивись-Слухай-З'єднай (Look-Listen-Link)** (див. супровідний плакат)
- **Не дискримінують** постраждалих за їх статтю, расою, сексуальною орієнтацією чи іншими ознаками ідентичності.
- Слухайте переживших ГЗН **без засуджень** і зберігайте **конфіденційність** подробиць, якими вони поділилися.
- Підтримуйте постраждалих у задоволенні будь-яких **невідкладних базових потреб**, які вони мають.
- Надайте постраждалим інформацію про **послуги щодо ГЗН** та інші відповідні послуги.

Як гуманітарний працівник, ви повинні дотримуватися гуманітарних принципів:

Безпека та повага: Працюючи з особами, які пережили ГЗН, переконайтеся, що їх безпека є пріоритетом і що ви завжди ставитеся до них з повагою.

Людність: Гуманітарне реагування зосереджене на захист життя, здоров'я та поваги до людини. Гуманітарні актори повинні боротися з людськими стражданнями, де б вони їх не знайшли.

Нейтральність: Гуманітарні актори повинні залишатися нейтральними в будь-якому випадку. Вони не повинні ставати на чийсь сторони в політичних, расових, релігійних, ідеологічних питаннях.

Неупередженість: Гуманітарні організації повинні підтримувати людей, виходячи з їхніх потреб, віддаючи пріоритет найневідкладнішим випадкам. Допомога не повинна бути пріоритетною для людей через їх національність, расу, стать, релігійні переконання, класову чи політичну

Ви можете знизити ризики ГЗН у місяцях транзиту/прийому та колективних центрах:

Спальні зони: зберігати сім'ї разом; забезпечити приватні розділи; забезпечити окремі спальні місця виключно для жінок/дітей; створити окремі простори для старших хлопчиків, старших дівчат і маленьких дітей без супроводу; переконайтеся, що діти постійно супроводжуються дорослими.

Туалети та ванні кімнати: забезпечити наявність окремих туалетів для жінок, щоб вони були добре освітлені та були зручними для жінок, поблизу комунальних та спальних місць.

Зони загального користування що забезпечують окремі місця для чоловіків і жінок: забезпечити блокування дверей зсередини; забезпечити достатнє освітлення місць загального користування; забезпечити менструальні та інші засоби гігієни в різних місцях.

Персонал: забезпечити змішані за статтю команди центру, з жіночим персоналом, що підтримує жінок і дівчат; переконатися, що в будь-який час є співробітник або волонтер, який розмовляє рідною мовою резидента; уникати безконтрольного спілкування між персоналом і дітьми; встановити кодекс поведінки для персоналу та волонтерів, яким вони навчаються, що включає запобігання сексуальній експлуатації, зловживання та домагань, а також чіткість процедур звітування; де можливо, переконайтеся, що навчений радник/радниця постійно знаходиться на місці; переконайтеся, що у вас є контактна інформація для віддаленої підтримки. Переконайтеся, що всі співробітники мають офіційні таблички з іменами, щоб їх можна було відрізнити. Заохочуйте персонал підготуватися заздалегідь, завантаживши застосунок для смартфона Кишеньковий довідник з реагування на ГЗН.

Зовнішні відвідувачі мають стежити за тим, хто входить і виходить з будівлі; вимагати від зовнішніх відвідувачів посвідчення особи та входу/виходу; забезпечити носіння уніформи персоналу, щоб ідентифікувати себе; забезпечити навчання персоналу тому, як реагувати, якщо журналісти прийдуть до закладу.

Підтримати постраждалих від ГЗН, Ви маєте ДИВИТИСЬ, СЛУХАТИ, З'ЄДНУВАТИ

(адаптовано з [Кишенькового довідника з реагування на ГЗН](#))

Під час Вашої роботи, до Вас можуть звернутись, щоб розповісти про пережитий інцидент ГЗН.

Якщо хтось розповідає вам про інцидент ГЗН, Ви маєте бути свідомі того щоб:

- Надати точну інформацію про послуги захисту та підтримку щодо ГЗН .
- Заохочуйте особу поділитися цією інформацією конфіденційно та безпечно з постраждалим
- НЕ шукайте постраждалого самостійно.

ДИВИТИСЬ

- ✓ **ЗБЕРІГАЙТЕ** спокій і дозвольте постраждалій поговорити з Вами.
- ✓ **ЗАПИТАЙТЕ**, як ви можете підтримати їх у разі невідкладних потреб.
- ✓ **СПИТАЙТЕ** постраждалу, де б їй було найбільш комфортно спілкуватися з Вами. Якщо її супроводжують, не думайте, що розмовляти перед цією особою безпечно.
- ✓ **ЗАПРОПОНУЙТЕ** воду, місце, де можна посидіти, серветку тощо.
- ✓ **ЗАОХОЧУЙТЕ** постраждалу вибрати когось, з ким вона відчуває себе комфортно, щоб перекласти та підтримати його.

- ✓ **СТАВТЕСЯ** до всієї інформації конфіденційно. Попросіть дозволу постраждалої, перш ніж звертатися за порадою до спеціаліста з ГЗН .
- ✓ **ПОВІДОМТЕ** постраждалу межі вашої конфіденційності. Зверніться до свого фахівця з питань ГЗН щодо випадків, які Вам потрібно повідомити.
- ✓ **УПРАВЛЯЙТЕ** очікуваннями щодо своєї ролі та можливостей.
- ✓ **СПРОБУЙТЕ** втішити постраждалу і підтвердити, що те, що з нею сталося, не є її виною.

- ✓ **ПОВАЖАЙТЕ** право постраждалої приймати рішення.
- ✓ **ДІЛІТЬСЯ** інформацією про всі послуги з ГЗН та інші послуги, які можуть бути в нагоді.
- ✓ **ЗАПЕВНІТЬ** постраждалу, що їй не потрібно приймати жодних рішень зараз і що вона може змінити свою думку в майбутньому.
- ✓ **ЗАОХОЧУЙТЕ** постраждалу знайти когось, кому вона довіряє, щоб звернутися за підтримкою.
- ✓ **ЗАПРОПОНУЙТЕ** потерпілій доступ до телефону чи іншого пристрою зв'язку, якщо Ви відчуваєте, що це безпечно, аби вона могла зв'язатися з довіреною особою.
- ✓ **ЗАПИТАЙТЕ** дозволу постраждалу перед тим, як діяти.
- ✓ **ЗАВЕРШІТЬ** розмову підтримкою.

- ✗ **НЕ** ігноруйте постраждалу, яка звернулася до Вас.
- ✗ **НЕ** будьте настирливими або наполегливими, пропонуючи допомогу.
- ✗ **НЕ** запитуйте нікого, чи зазнали вони ГЗН, чи були зґвалтовані тощо. **Ви не повинні проактивно шукати переживших ГЗН. Вони повинні прийти до Вас.**
- ✗ **НЕ** реагуйте надмірно.
- ✗ **НЕ** тисніть на постраждалу, щоб вона поділилася більшою інформацією, ніж їй зручно.

СЛУХАТИ

- ✗ **НЕ** записуйте нічого, не фотографуйте постраждалу, не записуйте розмову та не повідомляйте іншим.
- ✗ **НЕ** задавайте питань про те, що сталося. Натомість дозвольте постраждалій вибрати, чим поділитися з Вами. Вислухайте і запитайте, що Ви можете зробити, щоб підтримати її.
- ✗ **НЕ** вважайте, що досвід «не має великого значення». Важливо те, як почувається постраждала.
- ✗ **НЕ** сумнівайтеся і не суперечте тому, що Вам розповідають. Ваша роль — слухати без засуджень.

З'ЄДНУВАТИ

- ✗ **НЕ** надавайте неправдиву інформацію, не давайте неправдивих обіцянок і не перебільшуйте свої навички.
- ✗ **НЕ** давайте особистих порад чи думок щодо найкращого способу дій.
- ✗ **НЕ** думайте, що Ви знаєте, чого хтось хоче або потребує, або що для нього найкраще. Деякі дії можуть поставити людину під загрозу додаткової шкоди.
- ✗ **НЕ** дискримінують постраждалу за будь-якими ознаками ідентичності, напр. стать, раса, сексуальність тощо.
- ✗ **НЕ** намагайтеся вирішити ситуацію між особою, яка пережила ГЗН, і будь-ким іншим, включаючи кривдника.
- ✗ **НЕ** повідомляйте нікому подробиці інциденту.
- ✗ **НЕ** зв'язуйтеся з постраждалою після вашої розмови.

Переконайтеся, що у Вас є необхідна інформація про послуги щодо ГЗН. Завантажте програму для смартфонів «Кишеньковий довідник щодо ГЗН» та перегляньте її вміст: [iPhone](#); [Android](#).

